

Revidering av uppföljning och indikatorer Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi

BAKGRUND

Region Halland beslutade 2016 om en hälso-och sjukvårdsstrategi med ambitiösa långsiktiga mål som ska uppnås senast 2025. Strategin följs upp med hjälp av mål och indikatorer. Sedan strategin beslutades har förutsättningarna för att mäta flera av indikatorerna förändrats. Vissa mätningar genomförs inte längre nationellt och andra har visat sig vara trubbiga mått som inte fångar det som ursprungligen var avsikten. För att Regionfullmäktige ska kunna följa utvecklingen av vården i Halland över tid behövs övergripande indikatorer som fångar de kvalitetsaspekter som strategins delmål styr mot. För att säkerställa att hälso-och sjukvårdsstrategin följs upp på ett ändamålsenligt sätt föreslås en något förändrad uppföljning med delvis andra indikatorer.

Arbetet med hälso- och sjukvårdsstrategin syftar till att bibehålla den höga kvalitet som Region Halland har samt att lyfta de områden där otillräckliga resultat noteras. Mål och fokusområden bör genom årlig prioritering styras mot de områden där de gör mest nytta utifrån aktuella förutsättningar och behov. Den långsiktiga uppföljningen av hälso- och sjukvårdsstrategin utgör enligt beslut en del av underlaget i planeringsförutsättningarna inför mål- och budgetarbetet. Det kommer, precis som tidigare, genomföras en årlig uppföljning av strategin med redovisning av resultat och nationella jämförelser för beslutade indikatorer. Där pekas eventuella svagheter ut och områden där regionen har förbättringspotential lyfts, liksom tidigare, in i den politiska målstyrningen i *Mål och budget*. Där lyfts dessa områden fram i form av konkreta mål kopplat till årets fokusområden och följs upp med hjälp av indikatorer med konkreta målvärden. En tydlig styrkedja bibehålls. Strategin hålls på en övergripande strategisk nivå där riktningen pekas ut, medan den årliga målstyrningen står för konkretisering utifrån aktuella behov.

Regionfullmäktige har enligt tidigare beslut delegerat ansvaret för vidareutveckling av hälso- och sjukvårdsstrategins indikatorer till Regionstyrelsen (RS140438).

Syfte

Syftet med uppföljningen av hälso- och sjukvårdsstrategin är att stödja den inriktning som anges i strategin. Vidare ska uppföljningen ge en övergripande bild av vården i Halland utifrån utvalda perspektiv samt belysa hur det går för vården i Halland i nationell jämförelse. Uppföljningen utgör också en grund för val av årliga fokusområden och mål i *Mål och budget*.

NUVARANDE STRATEGISKT RAMVERK

HALLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSSTRATEGI

MÅL	En hälso- och sjukvård för bättre hälsa				
DELMÅL	Arbetar hälsofrämjande och levererar en individuell hälso- och sjukvård av hög kvalitet för en god och jämlik hälsa	Är trygg, sammanhållen och utformas tillsammans med patient och närstående	Arbetar med ständig förbättring för bättre hälsa hos invånarna	Möjliggör att invånare själva tar ansvar utifrån egen förmåga	Har en tydlig prioritering av hur kompetens och resurser används
NUVARANDE INDIKATORER <i>(föreslås tas bort)</i>	SKL:s indexberäkningar av Öppna jämförelser <i>(finns inte längre)</i>	Nationell Patientenkät: – Helhetsintryck – Emotionellt stöd – Respekt och bemötande – Kontinuitet och koordinering – Tillgänglighet Variabler sammanhållen vård <i>(delvis obsoleta)</i>	Sammanvägt index från fyra delindikatorer i medarbetarundersökning	Nationell Patientenkät – Delaktighet och involvering – Information och kunskap Användning av digitala tjänster <i>(delvis obsoleta)</i>	Hälso- och sjukvårdsbudgeten som helhet

FÖRSLAG

Hälso- och sjukvårdsstrategin föreslås följas upp utifrån följande perspektiv (utan inbördes rangordning)

- **Patientupplevelser** – Nationell patientenkät, hallänningens upplevelse av vården
- **Kvalitet** – Vårdkvalitet utifrån Vården i Siffror + patientsäkerhetsmätningar
- **Tillgänglighet** – Nationell Vårdgaranti + förstärkt vårdgaranti BUP + digital tillgänglighet
- **Ekonomi** – Hälso- och sjukvårdsbudgeten som helhet (summa budgetavvikelser för de nämnder vilka klassificeras som hälso- och sjukvård)

Hallands övergripande målsättning är att

- Vara bland de fem högst placerade regionerna i riket gällande patientnöjdhet (i genomsnitt för samtliga enkäter) samt ha minst 80 procent positiva svar i samtliga dimensioner i samtliga enkäter.
- Vara bland de tre högst placerade regionerna i riket gällande vårdkvalitet samt mer än 60 procent av indikatorerna bättre än rikssnitt
- Vara bland de tre högst placerade regionerna i riket gällande tillgänglighet samt att 80 procent av patienterna ska få ett första besök/behandling i specialiserad vård inom 60 dagar
- Ha en hälso- och sjukvårdsbudget i balans

BESKRIVNING AV UPPFÖLJNINGSPERSPEKTIV

Patientupplevelser

Hur hallänningen upplever vården mäts i Nationell Patientenkät (NPE) som är ett samlingsnamn för återkommande nationella undersökningar av patientupplevelser inom hälso- och sjukvården. De enkäter som ligger till grund för Region Hallands uppföljning är *Primärvård* samt *Specialiserad somatisk öppen- och slutenvård* och dessa genomförs just nu vartannat år.

Frågorna i Nationell patientenkät är indelade i sju dimensioner. En dimension består av flera frågor som belyser samma område.

Nationell patientenkät dimensioner
Helhetsintryck Belyser patientens upplevelser av vården som helhet, övergripande förväntansstyrda faktorer, upplevd effektivitet, omhändertagande och trygghet.
Emotionellt stöd Belyser patientens upplevelse av personalens tillgänglighet, lyhördhet och stöd inför patientens oro, ångest, smärta, farhågor eller rädslor.
Delaktighet och involvering Belyser om patienten känner sig involverad och delaktig i sin vård och beslut om den. Dimensionen belyser läkarinitiativ och patientens önskan samt i vilken utsträckning patienten upplevde att behandlaren tog hänsyn till patientens önskemål.
Respekt och bemötande Belyser patientens upplevelser av vårdens förmåga att bemöta patienten anpassat till hens individuella behov och förutsättningar. Här följs upp om bemötandet präglades av respekt utifrån allas lika värde, medkänsla, engagemang och omsorg.
Kontinuitet och koordinering Belyser patientens upplevelser av hur väl patientens vård samordnas och hur patienten upplever personalens förmåga att samarbeta med varandra och ta tillvara patientens önskemål om kontinuitet.
Information och kunskap Visar hur patienten upplever att vården förmår informera och kommunicera proaktivt och på ett sätt som är anpassat efter patientens individuella förutsättningar. Detta innefattar information om väntetider, behandlingstider, medicinering och biverkningar samt varningssignaler att vara uppmärksam på samt om patienten får svar på sina frågor och hur väl närstående involveras.
Tillgänglighet Belyser patientens upplevelser av vårdens tillgänglighet avseende närhet, kontaktvägar och personalens tillgänglighet för patienten och anhöriga.

Kvalitet

Vårdkvalitet utifrån Vården i siffror

Vården i siffror är regionernas gemensamma samlingsplats för data kring hälso- och sjukvårdens kvalitet och effektivitet. Den är ett verktyg för kvalitets- och förbättringsarbete inom hälso- och sjukvården och ger ett faktaunderlag för dialog och analys. Här finns indikatorer och mått om allt från specifika behandlingsinsatser till väntetider och om hur patienterna upplever vården. Uppgifterna kommer från många olika kvalitetsregister och datakällor. Via verktyget Vården i Siffror går det att se regionens övergripande resultat jämfört med riket samt per sjukdomsområde/ tematiskt område. För varje sjukdomsområde eller tematiskt område finns ett antal delindikatorer och verktyget möjliggör jämförelser mellan regionen och riket i genomsnitt. Totalt finns drygt 500 indikatorer som är tillämpliga för jämförelse på Vården i Siffror. Regionen kan få ett mått på hur stor andel av dessa indikatorer som regionen presterar som rikssnittet eller bättre inom, vilket ger en övergripande bild. Regionen kan också få en bild över hur Halland presterar inom utvalda sjukdoms- och tematiska områden i jämförelse med riket i snitt. Det går då att bedöma om Halland presterar bättre eller sämre än rikssnittet inom respektive område. I tabellen nedan visas de sjukdomsområden samt tematiska områden som kan följas över tid.

Kvalitet – Vården i Siffror: utvalda områden	
Sjukdomsområden	Tematiska områden
Cancer	Barn och ungdomars hälsa
Diabetes	Förebyggande hälso- och sjukvård
Graviditet, förlossning och nyfödda	Förtroende för hälso- och sjukvården
Gynekologi	Levnadsvanor
Hjärt- och kärlsjukdomar	Läkemedelsbehandling
Kirurgisk behandling	Målnivå kvalitetsregister
Psykisk hälsa	Målnivå Socialstyrelsen
Rörelseorganens sjukdomar	Patienterfarenheter
Stroke och TIA	Patientrapporterade resultat
Tandvård	Primärvård
Ögonsjukdomar	Säker vård
Övervikt och fetma	Väntetider och tillgänglighet

Patientsäkerhet

Hög kvalitet i hälso- och sjukvården innebär bland annat att patienterna får en god och säker vård. Patientsäkerhetsarbetet är en del av kvalitetsarbetet, och kvaliteten är en del av patientsäkerheten – de hör ihop.

Vårdrelaterade infektioner kan förebyggas och undvikas genom systematiskt förbättringsarbete. Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler är viktigt i det förebyggande arbetet mot vårdrelaterade infektioner. Genom att tidigt identifiera patienter med ökad risk för trycksår och sätta in förebyggande åtgärder kan andelen patienter med trycksår minimeras. Det kräver ett långsiktigt och systematiskt förbättringsarbete på alla nivåer.

I Region Halland mäts patientsäkerhet genom de nationella mätningarna för *Vårdrelaterade infektioner, Trycksår* samt *Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler*.

Patientsäkerhet: nationella mätningar
Förekomst av vårdrelaterade infektioner (andel patienter i somatisk slutenvård)
Förekomst av trycksår (andel patienter i somatisk slutenvård)
Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler

Tillgänglighet

Tillgänglighet handlar om balansen mellan invånarnas behov av vård och vårdens kapacitet och resurser att möta dessa. En tillgänglig vård innebär att vården är lätt att komma i kontakt med och att insatser ges inom rimlig tid. Tillgänglighet handlar också om geografisk närhet, behovsanpassade öppettider, gott bemötande och möjligheter till digitala kontaktlösningar med vården.

Tillgängligheten till vård mäts genom de övergripande indikatorerna inom ramen för den nationellt beslutade vårdgarantin samt den förstärkta vårdgarantin inom barn- och ungdomspsykiatri (BUP). Vårdgarantin innebär att patienten ska få kontakt med primärvården inom 0 dagar, få en medicinsk bedömning inom 3 dagar, få ett förstabetesök i den specialiserade vården inom 90 dagar och efter beslut få en operation/åtgärd inom den specialiserade vården inom 90 dagar. Halland har valt en något ambitiösare inriktning och har en regional vårdgaranti som anger att patienten ska få vård inom 60 dagar.

Den digitala tillgängligheten har en alltmer central roll och den mäts här genom att titta på antalet och andelen distanskontakter i öppenvården under ett år. Detta är interna siffror, och än så länge saknas möjlighet till nationella jämförelser.

Tillgänglighet – nationell vårdgaranti
Telefontillgänglighet primärvård – Andel patienter som har fått kontakt med vården inom 0 dagar
Andel patienter som har fått medicinsk bedömning i primärvård inom 3 dagar
Andel patienter som har väntat 60 dagar eller kortare på ett första besök till specialiserad vård
Andel patienter som efter beslut om behandling väntat 60 dagar eller kortare till specialiserad vård
Tillgänglighet BUP – utökad vårdgaranti
Andel patienter som har fått ett första besök inom 30 dagar
Andel patienter som har fått en utredning inom 30 dagar
Andel patienter som har fått behandling inom 30 dagar
Digital tillgänglighet
Antal distanskontakter
Andel distanskontakter av totala antalet öppenvårdsbesök

Ekonomi

Som ett mått på regionens ekonomiska situation används indikatorn *Hälso- och sjukvårdsbudgeten som helhet*. Indikatorn handlar om budgetutfallet för hela hälso- och sjukvården med mål om en hälso- och sjukvårdsbudget i balans. Region Halland har ingen formell ram avseende hälso- och sjukvården, utan värdet består av summa budgetavvikelser avseende de nämnder vilka klassificeras som hälso- och sjukvård.

Hälso- och sjukvårdsbudgeten som helhet
Budgetavvikelse nämnder hälso- och sjukvård

STRATEGISKT RAMVERK ENLIGT NYTT FÖRSLAG

HALLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSSTRATEGI

MÅL	En hälso- och sjukvård för bättre hälsa				
DELMÅL	Arbetar hälsofrämjande och levererar en individuell hälso- och sjukvård av hög kvalitet för en god och jämlik hälsa	Är trygg, sammanhållen och utformas tillsammans med patient och närstående	Arbetar med ständig förbättring för bättre hälsa hos invånarna	Möjliggör att invånare själva tar ansvar utifrån egen förmåga	Har en tydlig prioritering av hur kompetens och resurser används
INDIKATORER	<ul style="list-style-type: none"> - Patientupplevelser: Nationell Patientenkäts samtliga dimensioner - Kvalitet: Vårdkvalitet utifrån Vården i Siffror + patientsäkerhet - Tillgänglighet: Vårdgaranti + förstärkt vårdgaranti BUP + digital tillgänglighet - Ekonomi: Hälso- och sjukvårdsbudgeten som helhet 				
MÅLSÄTTNING	<ul style="list-style-type: none"> - Vara bland de fem högst placerade regionerna i riket gällande patientnöjdhet samt ha minst 80 procent positiva svar i samtliga dimensioner i samtliga enkäter. - Vara bland de tre högst placerade regionerna i riket gällande vårdkvalitet samt mer än 60 procent av indikatorerna bättre än rikssnitt - Vara bland de tre högst placerade regionerna i riket gällande tillgänglighet samt att 80 procent av patienterna ska få ett första besök/behandling i specialiserad vård inom 60 dagar - Ha en hälso- och sjukvårdsbudget i balans 				

